

Sněžinka

*Zpravodaj Sněhového Brněnce, krajské
přehlídky venkovských divadelních
souborů v Pardubickém kraji.*

„Sněhový Brněnec? To musíš zažít!“, tak zněla slova kolegy Janála, když mě verboval jako členku poroty. A musím přiznat, že nepřeháněl – kdo nezažil, neuvěří.

Atmosféra nadšení a srdečnosti mě odzbrojila hned po příjezdu na nádraží, kde nás vyzvedli usměvaví pořadatelé hasičským autem.

Organizace fungovala do nejmenšího detailu, po spěšném ubytování ve velmi příjemném pensionu jsme se přemístili do místního hostince. Před začátkem představení jsme vyšetřili čas i na nezbytnou cigaretovou pauzu, při které jsem měla čas pozorovat hemžení před hostincem – herce, organizátory i místní obyvatele. Všichni ve výborné náladě se zdravili a posílali úsměvy na všechny strany.

První představení Manželské vraždění v podání Divadelního souboru Eduarda Vojana, které jsme měli možnost zhlédnout, nastavilo laťku přehlídky velmi vysoko.

Koncentrované herecké výkony svědčily o důsledné přípravě a práci na textu.

Druhé představení autorského textu Čerti, které se vyjadřovalo mimo jiné i k politické situaci v Česku, mě oslovilo svou angažovaností a hereckým nadšením.

Pevně věřím, že i následující den nám přinese takové ojedinělé divadelní zážitky. Moc se na to těším. Chtěla bych všem zúčastněným poděkovat za neuvěřitelnou energii, kterou divadlu přináší. Profesionální divadelníci by se od vás mohli mnohé přiučit.

Děkuji a přeji, ať vám to vydrží!

MgA. Hana Marvanová

Obsah

Obsah.....	2
První představení	3
Zpětná vazba, aneb co řekla porota	3
Rozhovor se souborem	5
Výrazné okamžiky hry pro diváky?	6
Druhé představení	7
Zpětná vazba, aneb co řekla porota	7
Rozhovor se souborem	9
Nejvýraznější okamžik hry pro diváky?	10
Generální partner	11
Sponzoři	11
Křížovka	12

První představení

Stejně jako vloni, i letos první místo připadlo domácím, kteří divákům po kouzelném rozněžení jasně připomněli, že Sněhový Brněnec započal. Hra **Manželské vraždění** dvou herců sklídila ovace a soubor Eduarda Vojana z Brněnce (nebo Chrezonce, jak tomu někteří říkají) se tak může naplno věnovat organizaci přehlídky.

Zpětná vazba, aneb co řekla porota

Úvodní slovo o autorovi a hře přednesl předseda poroty Zdeněk Janál. Zmínil, že Erich Emanuel Schmitt je současný autor pocházející z Francie, nyní ovšem žije a tvoří v Belgii. Jeho hry jsou v celé Evropě oblíbené, Česká republika není výjimkou, obvykle pojednávají o partnerských vztazích, o dlouhodobém soužití partnerů a úskalích, která to přináší.

Hra **Manželské vraždění** zkoumá, zda má smysl v dlouhodobém vztahu zůstat, zda lze oživit to, s čím jsme vztah začínali a překonat jistý pocit zvyku a odcizenosti. Autor rozehrává situaci, v níž pocit zmaru a bezvýchodnosti vede manželku ke krajnímu rozhodnutí, a tato situace umožní páru přehodnotit to, jak spolu žijí a restartovat jejich vztah. Autor inscenaci napsal jako jednu velkou situaci (scénu), která je členěna do fází, v nichž se postupně odkrývají detaily toho, co se přesně stalo a proč.

Podle Zdeňka Janála se hlavním představitelům vstup do inscenace podařil, manželka i diváci věří tomu, že manžel opravdu ztratil paměť, ocenil herecké výkony, zejména pak v situacích „partneření“ to oběma hercům sedí. Za nejsilnější moment inscenace považuje okamžik, kdy manžel prozradí, že celou dobu všechno ví, že ztrátu paměti pouze předstíral.

Zdůraznil však, že celkovému vyznění by pomohlo lépe propracované frázování, jednotlivé situace a zvraty by měly být jasněji odlišeny, měly by mezi nimi být jasné přechody - v současné podobě má hra tendence k určité monotónnosti, situace se slévají do jednoho proudu. Janál dále souboru doporučil pracovat s větším propojením postav s diváky, hodně si toho postavy řeší každý sám, samy se sebou, ale neodhalují svůj vnitřní svět, divák neví, co se jim honí hlavou. Zároveň však zdůraznil, že se jedná o potíže, které jsou odstranitelné za chodu. Také soubor pochválil za velmi kvalitní práci s úpravou a krácením textu, díky kterému hra není příliš dlouhá a plná těžko stravitelných klišé.

Režisérka Hana Marvanová mluvila zejména o režijním zvládnutí inscenace. Podle ní hra není režijně ani herecky jednoduchá a soubor to zvládl se ctí. Vybral si téma blízké velké skupině diváků, ocenila uvěřitelné a civilní herectví hlavních představitelů.

Stejně jako Janál i Marvanová mluvila o nutnosti hledat specifické prostředky pro jednotlivé scény, více odlišit zvraty například pomocí výraznějších pauz, mlčení. Zmínila také nevýhodnost toho, jak je postavena scéna, nutí herce k pohybu tam a zpět na krátké vzdálenosti, což dále prohlubuje pocit jednotvárnosti.

Martin Hak je specialista na vyprávění příběhů, takže jej nejvíce zajímalo, jak celou inscenaci vnímali diváci, zda jim příběh dával smysl, nebo zda v nich některé situace a některé činy postav vyvolávaly pochybnosti nebo otázky. Hlavní otázkou, která v něm zůstala, byla motivace manželky k tomu, aby si vymýšlela jinou realitu svého manželství. Proč? Když si manžel dříve nebo později vzpomene a její lži pak vyjdou najevo? Co tím sleduje?

Podobné pochybnosti v něm vyvolala poslední scéna, kdy se manželka vrací s nabídkou na pokračování vztahu. Podle Haka nebyla tato situace dobře herecky odehrána, protože ho nutila přemýšlet nad tím, zda se takto opravdu stala. Do debaty se zapojili diváci i členové souboru a také předseda poroty Janál. Ten debatu uzavřel konstatováním, že psychologizování a přílišné přemýšlení o jednotlivých situacích u diváků vzniká tím, že není dostatečně dobře a přesvědčivě zahraná komediální stránka hry, nadsázka jednotlivých scén.

Jako poslední se ke shlédnutému představení vyjádřil scénograf Petr Kolínský. Nejprve upozornil na rozpor mezi komorní hrou na tělo a obrovským jevištěm. Líbilo se mu, že soubor tento rozpor vyřešil tím, že všechny nábytek umístil do přední části jeviště před oponu, a tak diváci mají možnost všechny vztahové peripetie sledovat zblízka. Zmínil ovšem, že by se s prostorem dalo ještě lépe pracovat, nepohybovat se jen zprava doleva jako na kolejnicích, ale využít také pohyb směrem do zadní části jeviště. V dramatické situaci třeba odhodit židli dozadu, pak tam pro ni jít atp. Také se vyjádřil o barevném pojetí inscenace, kombinace černé a velkého množství červené (opona, židle, šaty manželky) v něm evokovala spíše operetní prostředí, nikoliv soukromé, rodinné zázemí. Celé to podle něj vypadalo jako pečlivě naaranžovaný obraz, který ale neodpovídal civilnosti příběhu i herců.

Reportáž zapsala Kateřina Svobodová.

Rozhovor se souborem

Rozhovor s vedoucí souboru Miladou Pavlasovou udělal redaktor Vlastimil Bednář.

1. Miluško, mohla bys stručně popsat, o čem je Manželské vraždění?

My, když jsme tu hru vybrali, tak jsme nevěděli, jestli to bude komedie anebo jestli je to drama, nebo jestli je to nějaký žánr, který se těžko popisuje, ale každopádně je to ze života. Myslím si, že se v tom hodně manželských párů najde, v určitých situacích. Je to hodně emotivní.

2. Jde o divadelní hru pro dva herce. Bylo tím pádem zkoušení jednodušší?

Určitě je jednodušší, protože oni se scházeli o víkendu. Hlavní kládu si táhli oni dva. Nebyly žádné problémy. A pokud vím, tak zkoušeli i v autě přes handsfree. Je to jednodušší.

3. Jaké to je být organizátorem a zároveň soutěžním souborem?

Já už tři roky organizátorem nejsem, jsem spíš takovej přicmrndávač. A hlavně je to příjemný, když tvůj soubor hraje na soutěži. Jednak to vybičuje herce, některé to zavazuje. Když je u nás přehlídka, tak se musíme doma předvést.

4. Premiéra byla už v roce 2016, proč jdete na přehlídku až letos?

Protože se s tou hrou strašně dlouho pracovalo a ztvárňovala se právě v tom žánrovém pojetí. Jestli je to komedie nebo drama. Pořád jsme si nebyli jistí, jestli jsme to dobře uchopili. Takže ta hra v nastudování měla nepředstavitelně dlouhý vývoj. A zkraje herci nechtěli, pravda, jít doma na přehlídku, takže tím se vlastně ta předchozí otázka naplňuje. Protože jsme se rozhodli v kolektivu vedení souboru, že musí jít na přehlídku k nám.

5. Čekají vás s tímto představením nějaké další štace?

Momentálně víme o jedné, ale věřím, že se to dostane do povědomí, protože ta hra je velice zajímavá. A navíc to není náročné, my odvezeme dvěma autama v podstatě všechno. To znamená, že jsme i cenově přijatelní za náklady na cestu pro všechny pořadatele.

6. Chceš něco dodat na závěr?

Jen bych chtěla popřát, aby se nám to povedlo. Poslední představení ve Svitavách bylo velice příjemné. Je to takový spíš komorní žánr a v menším to vyznívá lépe. Když vidíš přímo do obličeje, takže pro velký sál to až tak není.

Výrazné okamžiky hry pro diváky?

*...nebyla tam žádná
hluchá místa...*

...jak se přiznal, že si to pamatuje...

...líbila se mi to celé...

*...pro herce to bylo určitě
náročný, celý to bylo pěkný...*

*...líbila se mi to celý, hlavně když
se usmířili...*

...byla to celý taková psycha...

*...po tom, co žije člověk dlouho ve vztahu, tak mu to
nepřijde tak vypjatý...*

Druhé představení

Znásobte si počet herců z první hry pětkrát a ocitnete se v další komedii letošního ročníku. Soubor **JEN TAK Chvaletice** je na Sněhovém Brněnci už skoro jako doma, na prknech Lidového domu stáli mockrát. Letos s komedií **Čerti** z pera Ivana Loňka.

Zpětná vazba, aneb co řekla porota

Svého prvního výkopu se chopila režisérka Hana Marvanová po představení chvaletického souboru Jen Tak, který se přehlídky účastní již po jedenácté. Poděkovala souboru za inscenaci a ocenila, že soubor vycházel se vlastního textu, který reflektuje současnou situaci. Autor hry doplnil, že text napsal před pěti lety a soubor ho studoval asi tři roky. Samotné nastudování provázela řada problémů. Tím nejzávažnějším bylo střídání herců - devět z deseti rolí se měnilo.

Marvanová hru četla jako alegorii. Upozornila, že je potřeba, aby si soubor ujednotil některé aspekty. Největší nejednotnost spatřovala v hereckých prostředcích, protože každý představitel hrál jiný žánr. První půlka se nesla v duchu pohádky, druhá připomínala alegorii. Čerti působili jako karikatura, anděl naopak tohoto ducha narušil, protože hrál teenagera. Marvanová soubor vyzvala, aby si ujasnili, jestli hrají pohádkové bytosti a politická témata jsou pouze nadstavba, nebo je to něco víc. Režisérka Městského divadla z Mostu citovala profesora Laurina a připomněla, že nejtěžší prací režiséra je opustit nápad. Komedijních vyhrávek tam podle ní bylo příliš a škodilo to snaze reflektovat realitu. Měli by si také říct, co přesně aktualizují a jak to chtějí dělat. Scénografie pro ni fungovala dobře.

Chvaletičtí divadelníci hodně pracovali s divákem. Měli by si ale určit, kdo je pro postavy na jevišti divák. S každou druhou replikou se totiž obraceli k divákům a to na ni působilo rušivě a bortilo některé hrané situace. Není nutné divákovi všechno vysvětlovat, text je srozumitelný sám o sobě a zbytečné vyhrávky brzdí tok. Inscenace podle porotkyně byla dlouhá a úplně nedošla k plnému sdělení. Na závěr zmínila, že režisér by neměl být součástí hry. Měl by se dívat zvenku.

Zdeněk Janál se svěřil, že mu soubor Jen Tak zamotal hlavu. Není si jist, o jaký žánr (či změt žánrů) se jednalo a také do jaké míry je to úmyslné. Sdělení mu nebylo zcela jasné. Začátek byl pohádkou, ve které dominoval komediální žánr. Následně se ale hra přenesla do společenské satiry, ve které se vyskytovaly detektivní scény, místy sahala až do sci-fi. Předseda poroty ve hře našel spoustu odkazů. Zmínil například Červeného trpaslíka, kung-fu filmy, bondovky, Českou sodu a budovatelské filmy. Podle Janála je tam toho moc. Hrají o nějakém systému, který nefunguje a je zastaralý, ten systém se boří, protože je v něm nějaký narušitel. Peklo funguje jako korporát. Podle Janála to všechno na diváka působí moc zmateně.

Sdělení přečetl tak, že obyčejný člověk se nebude špinit politikou. Čert Tomista odkryl problém a snažil se ho vyřešit. Na konci ale od politiky dává ruce pryč. Porotce vznesl otázku, jaké je základní sdělení. Ptal se, jaký je cílový divák, pro koho to hrají. Stanovení jasného cíle by podle něj dalo představení větší jednotnost a ujasnilo jednotlivé prostředky. Upozornil, že komediálnost někdy vychází se situací, jindy jsou tam vloženy vtipy. V závěru tohle už ale úplně chybí. Podle Janála by hře prospělo, kdyby vtip vycházel pouze ze situací.

Martin Hak začal tím, že je pro něj důležitý příběh. Ve hře Čerti našel dva - pekelný pohádkový příběh a příběh z našeho světa. Divák musí sledovat oba, aby se v představení vyznal. Během představení se sám sebe ptal, jak se tyto dva příběhy překrývají a jestli jeden něco vypovídá o druhém. Upozorňuje, že příběh vždy drží pohromadě časová souslednost a kauzalita. Podle porotce ve hře chyběla řada mostů, které by to propojily. Divák si to musel spojit sám, což ho stálo zbytečné úsilí. Závěrem zmínil, že ho hra trochu provokuje, protože připomíná realitu a on neví, jak z ní ven.

Petr Kolínský se již tradičně vyjadřoval zejména ke scénografii. Líbilo se mu, že herci byli namalováni jako pohádkové postavy. To se ale postupně proměnilo a za pomoci citací se hra přesunula více do současnosti. Oproti kolegům se mu líbilo, že šlo o provokaci. Divák podle Kolínského musí být provokován. Má rád, když si herci s divákem drze hrají a nechají ho přemýšlet. Divák odchází s hlavou plnou otázek a to považuje za přínosné. Scénografie byla podle něj bohatá, skoro až postmoderně poskládaná. Poradil souboru, aby přesněji pracovali s kontextem, aby na sebe věci lépe navazovaly. Některé věci považoval za příliš komplikované.

Reportáž zapsala Nikola Pavlasová.

Rozhovor se souborem

Po skončení představení režisér hry Ivan Loněk ochotně zodpověděl redaktorce všechny zvědavé otázky.

1. Jaké jsou vaše pocity po představení?

Hezké. Cítíme se dobře.

2. Jak probíhalo představení?

Nějaké drobnosti tam byly, ale celkově jsem velice spokojený.

3. Hrál se vám dobře?

Stejně jako každý rok. Tady v Brněnci je perfektní publikum. Ti, kteří sem na divadlo chodí, jsou úžasní lidé. Vždycky se sem moc těšíme. Je tady perfektní parta, která to tady zabezpečuje. Jsme spokojení a rádi se sem vracíme.

3. Kolik času vám zabralo nacvičení hry?

Secvičovali jsme ji několik let. Vystřídalo se nám tam devět lidí, kteří odešli během nacvičování. Ve hře je celkem deset rolí, takže jsme to devětkrát celé přecvičovali a začínali skoro od začátku. Jsem rád, že se nám to podařilo dotáhnout do konce, protože už jsem chtěl pomalu rezignovat. Někteří odešli ze zdravotních důvodů, jiní z osobních. Například nám tam hráli tam partneři, kteří se rozešli... Vždycky někdo vypadl a my museli role přeobsadit. To bylo velice náročné.

6. Jste nervózní před nástupem před porotu?

Myslím, že ne. Byli jsme tu už mockrát. Kdysi jsem možná nervózní býval, ale dnes už spíše čekám na odborné vyjádření.

Nejvýraznější okamžik hry pro diváky?

...ten mladý čert...

...vojáci...

...scéna s andělem...

...začátek...

...agent 008 a jeho oblečení...

...to, jak tam letěl ten netopýr.....

...jak tam byl
v tom obleku...

...střední část a ten hlavní čert...

...moc se mi líbil ten konec...

...jak nastoupil s tím valčíkem...

...když se Martin svlékl do toho overalu...

Generální partner

Krajské přehlídky venkovských divadelních souborů Sněhový Brněnec 2018

SILK&PROGRESS[®]
VÝROBCE SPECIÁLNÍCH TEXTILIÍ

Firma je soukromou společností, která se zabývá malosériovou výrobou vysoce náročných plošných textilií technologiemi tkaní a osnovního pletení.

e-mail: silk@sil kandprogress.cz

tel. č.: +420 461 544 250

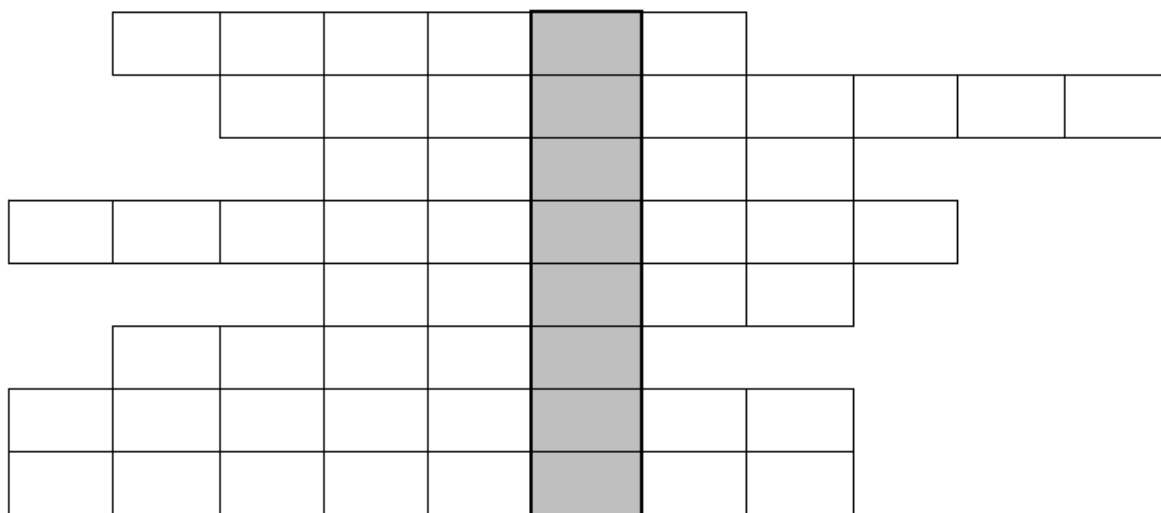
webové stránky: <http://www.silkandprogress.cz/>

Sponzoři Sněhového Brněnce 2018

- Město Březová nad Svitavou
- BARVY A LAKY TELURIA s.r.o.
- Penam, a.s. Brněnec
- Květiny Jitka Moravcová
- Jaroslav Pavelka Eurotex
- Drogerie Mambo
- Pivovar Černá Hora
- QUO, Brno
- Restaurace Lidový dům
- Obec Rozhraní
- Obec Lavičné
- Obec Vítějeves
- Obec Chrastavec
- Obec Bělá nad Svitavou
- Qanto, Svitavy
- AMK, Březová nad Svitavou
- Destinační společnost Východní Čechy

Křížovka

(odpovědi najdete uvnitř časopisu ☺)

1. Křestní jméno ředitelky souboru Eduarda Vojana?
2. Jak se mezi některými místními říká seskupení vesnic okolo Brněnce?
3. Název hry, kterou napsal Ivan Loněk.
4. Jméno porotce, který napsal úvodník?
5. Křestní jméno autora první hry.
6. Jakým prvním slovem okomentoval Ivan Loněk pocity z odehrané hry?
7. Zdeněk Janál použil větu: „Peklo funguje jako _____.“
8. V porotci Martinu Hakovi zůstala jedna hlavní otázka, která se týkala _____ manželky.

Výsledek tajenky: Tentokrát pro Vás máme trochu jednodušší tajenku, ale o to těžší otázky!
Víte, jak se říká úplně poslední repríze hry, která bývá většinou uchopena spíš humorně?

Redakční rada: Nikola Pavlasová, Vlastík Bednář, Dominika Dufková,
Jan Jelínek, Adam Reinberk, Kristýna Pavlasová

Tisk: chmeliksy@seznam.cz